

(Framhald av 1. síðu.)

lögtingshúsinum til kirkjuna og aftur frá kirkjunni til lögtingshóllina hefur verið minni háttíðarlig og meir og meir skerd tey seinastu árinu en í gomlum dögum. Men hertil er kanska einki at siga. Hetta er í tráð við tað realistisku og materialistisku gongdina, sum í stórri muni hefur troðkað burtur tað »romantiska« og »tradisjonella«, ið áður hevði so sterka makt yvir monnum.

Ólavsokutingið setist í ár fyri seinastu ferð — og fer so úr lívinum í soguna.

Háttíðardámar var yvir Ólavsokutinginum.

Og vit treingja eisini til háttíð. Lívið er annars ivaleysa fullt av »trivialiteti«.

So státt er missur í Ólavsokutinginum.

Men lívið hefur síni krøv, ið ganga fram um tað romantiska og háttíðarliga. Og tað eru tilfelli krøv, ið hava spent fótin undan Ólavsokutinginum.

— Okkara sjómenn baksat á havinum um summarið, tá ið tingið situr. — Teir hava tess vegna ikki tað sama høvi til at koma á ting ella fylgja við tingsins starvi sum heima fólk. Og hetta er skeiðt og órættur ímóti teimum. Teir mega hava sama høvi til at koma á ting sum einhver annar íbúgvári. Lívgan og verjan av teirra interessum liggur teimum og teirra eins nógv á hjarta sum einum hvørjum av okkum, ið heima eru — og halda teir seg hava menn sín á millum, sum vegna lívsins viðfeling við víðurskiptini hjá teimum sjálvum eru konari og skilabetri talsmenn en núverandi tingmenn, mega teir óámpaðir av tíð og starvi kunna velja teir. Hetta er øllum rættshugsandi monnum greitt og sjálvandi.

Ólavsokutingið fer úr lívinum inn í söguna í eini tíð, ið tykist at gerast hættisligari og hættisligari.

Kreppan valdar her á landi harðari en í mong ár, hvat ið er lætt skiljandi; hin illa foddí, »undirneraði« gerst jú veikari í hvørjum, um honum ikki býðst betri lívsfólkini.

Sum kreppan hefur harðnað og tikið til, eru krøvini til tingið harðnaði og vaksin hvørt einasta ár. Og tað er langt síðan, at tað mátti stadið hvørjum bjartskygnum tingmanni greitt, at núverandi tingsins orka rokkur onga leið yvir fyri teim veldugu lívsins krøvum.

Ein umskipan og broyting má ske.

Her sum aðrastaðni í lívinum mega rammurnar víðkast og í vissum føri heilt umsmíðast. — Tingið má ganga leiðir, ið áður annars hava verið »tabu« fyri hin einstaka, hilt privata »initiativ«. Tingið má leiða innlökukeldur, sum áður høvduðsagliga hava runnið í útendskar privatmanna — privatkapitalistiskar lunnar — í sínar svongu kassar. Heildin má ganga fram um einstaklingin og avloðaði prinsippir. Og spursmálið er tí til hetta søguliga Ólavsokuting:

Orkar tað at leggja burturavloðaði prinsippir, bróta inn á tabu hjá einstaklinginum — tí privatkapitalistiska framfjárrættinum? Orkar tað t. d. at fylgja javnaðarmonnum í teirra innlökumálum? Vilja okkara tingmenn leggja hond á hesar privatmanna lutir og skipa til lóg:

Løgtingsins yvirtaking av allari brunatrygging í Føroyum?

Løgtingsins yvirtaking av allari sølu við olju, salti, koki, koks og ymsum øðrum vörum?

Løgtingsins yvirtaking av bankveginum í Føroyum?

Innføring av grunnvirkisskatti, stempilskatti?

Vil lögtingið royna at finna eina rættvísa og í tí praktiska lívinum nýtiliga skipan fyri socialari forðing, ið okkum tørvar harðliga her á landi? Verður hetta Ólavsokutingið meiri við avreksverkem en við deyða sínum eitt søguligt ting, er hin stóri spurningurin, nú tingið verður sett.

Nøkur orð

til

Poul F. Joensen

Í nýggjari grein í »F. S. F.« um tað katólsku kirkjuna nevni Poul F. Joensen fyrst á breiddinum henda nýggja mótan, ið innkomin er her í Føroyum, »vamlisliga at sleikja fyri teirri katólsku kirkjuni, bert tí hon er ein »forntíðarleivd« og tey, ið serliga ganga undan við hesum, eru hesar ófestu sálarnar, hesir vingliskoltarnir, sum hava malað religiúnarkumpassin runt og sum andiliga sæð ikki eru før fyri at ganga leys, kryplingar, sum mugu hava eina ella aðra hokju at styðja seg við».

Stórbar orð.

Viðvíkjandi hasum at tað er slíkur móti her á landi at sleikja fyri teirri katólsku kirkjuni, so veit eg einki um tað at siga. Heldur má eg siga meg hava sætt, at katolikkar hava fingið hvöss álóp og tað bæði frá religiúnari síðu og aðrari við, sum tey flestu eru minst líka so vamlislig sum verjurnar, og sum eg haldi ikki verða hini katólsku kirkjuni at meini, men snarari hitt mótsatta.

Og hvat ið víðkemur hinum religiøsu vingluskoltinum, so fer P. F. J. skeivur, tá hann meinir, at tann »Arni«, sum í hesum blaðið loyvi sær at framseta sína hugsan viðvíkjandi kirkjuni í miðöldini og tað, ið um hana varð skrivað, hoyrir til hetta slagði, sum altíð má hava ein ella annan at styðja seg við. — Hann man ivaleyst kunna ganga líka so væl leysur sum Poul F. Joensen. Hansara gotur hava heldur ikki higar til dags ligið fram við Villumslá. — Tey eru honum so ókunnug, sum tey ivaleyst eru P. F. J. Ein tørvar ikki kortini at vera rættlaga andiliga lamið ella sokja sær eftir »inspiration« ymsastaðnis

frá, um hann viðvíkjandi søguligar viðburðar hefur eitt annað svarið en P. F. J.

Annars er tað kortini at siga, at í andilgum málum styðja vit okkum altíð til eitt ella annað; vit hava okkara hugsan frá øðrum meiri ella minni — eisini P. F. J. — tað munu vera so fá, sjálvt tey frægastu, ið eru so upprunaligir andar, at tey ikki eru ávirkandi av nýlivandi og undanfarnum monnum.

P. F. Joensen misfatar, tá hann sigur, at eg við grein míni hevði í kvittanum at skíra hann sum mentunarleysan og lyfta teir, ið áður høvdu vart stóðu katólsku kirkjunnar, upp til skýggja fyri at sýna teirsum hátt mentaðar menn.

Grein mín nart ikki eitt sindur við persónligar dygdir. — Hvorki beinvegis ella óbeinvegis var tað ætlanin at klikkja Poul F. Joensen — hann hevur sjálvandi rétt til at framseta sína hugsan hesum viðvíkjandi — ella at bera í botnflaka fyri teirra N. A. Eidesgaard og Absalon Joensen — tað mugu teir sjálvir um.

Grein Absalon Joensens var meira eitt álóp á javnaðarmanrørslna í Føroyum og við akademiskum erpu at forlúna søgukunnleika teirra, ið ikki hava tikið annað en eitt vesaligt lærarapróg, en at verja katólsku kirkjuna.

Tað, ið eg loyvi mær at flyta fram, var áskoðan mín á søgu kirkjunnar í miðöldini; og samtíða loyvi eg mær at nerla eitt sindur við, hvussu tolssemið hevði troði niður gjøgnum tíðirnar ikki bert hjá teimum, ið skulu eittast at vera uppost av religiún, men eisini hjá teimum, ið siga seg at hava sett vit og mentan í hásetið.

Kirkjan var ikki »skamróst« av mær; eg nevndi netrupp, at hon hevði haft sínar niðurgongutíðir, og at í navni kirkjunnar vóru gjord brotsverk.

Men eg helt fram, at kirkjan hevði ikki bert misgerðir at framvisa, men ivaleyst í miðöldini hevði stóra kirkjuliga mentan; og millum vánaligar áltismenn eisini átti menn, ið vit nú á dögum ikki eru verd at finnst at.

Sogan, siga teir, treingir í mongum forum til athyggnar — revisión — ov mikið krigssögur er einsháttáð komin í lærubokurnar. Hvi kundi ikki hugsast, at miðalderið og tað viðvíkjandi kirkjuni kundi trongst til athyggnar?

Tað er ivaleyst at protestantiskir søguskrivarar hava ikki lagt fingrarnar í millum, tá ið tað hevur goldið um at draga fram myrkur gerðir kirkjunnar. Tær fara at verða ringar at fáa niður allar tær ræðuliga søgur og sagnir um katolikkar og katólsku kirkjuna í fortíð og nútíð sjálvt hjá bestu Luther monnum.

Katólskir menn hava vist aðra áskoðan og framseta søguligar hendingar og søguligar persónar øðrvís en mótsøðumenninir.

Tann, ið t. d. lesur Norðmann-

Laksevaags Kaminer, Komfure og Magasinovne.

I alle Hjem.

Paa Lager hos:

N. S. Johannessens Eftf., Telf. 192.

in Ivar Seters bók: Ignatius Layala, færa eina heilt aðra mynd en ta vanliga av hesum viðgítta manni, sum hvar ein sær, er sagdur at hava verið og borið seg at sum eitt satt ódjór.

Vit kunnu ikki siga, at tær keldur, hesir menn taka sína vitan úr, ongastadnis hoyra heima; framsetingin kann væl vera »idealiserad«, men beina-verkið kann ikki vera fikið úr leysari luft.

Tygum, Poul F. Joensen, eru ivaleyst heldur ikki ókunnugur við katólskar hövundar, hvørja verkir verða høgt mett av monnum, ið standa katólsku kirkjuni fjært, og sum tað er lítið trúligt kundu orkað at tikið móti einari læru, ið skal eittast at vera so »barbarisk« sum hin katólska.

— Viðvíkjandi frisinnum so kunnu vit tosa um tað, tá tær moskóer og budistpagoder, tygum tala um, verða reistar her í Føroyum. — Og viðvíkjandi merkinum, eg skrivaði undir, so eri eg ikki til síns at gera nakað við tað; tað er ikki óvanligt, tá skrivað verður um ópersónlig evni, at nýta merki; tað plagdi P. F. J. ofta at gera.

ARNI.

Tíðindi úr Suðuroy.

Ítróttur og Ernst Sondum,

grein av Poul Holm má bíða til næsta blað. — Ein grein frá Gunnar Petersen, formanni T. B.s bíðar eisini.

Njardlingur

hefur selt fyri 300 pund í Ongl.

Máling

Tapet

Linoleum

Tlf. 81. Poul Arne Poulsen.

Keypid Suðuroyar margarin!

tað smakkar altíð væl!

Tey, ið ynskja at behalda ella fáa gravstað

avlagt, mugu innan 15. august rinda 10 kr. fyri avleggingina.

Peningurin verður at rinda til formannin í kirkjugarðsnevndini, ANDREAS OLSEN.

Sóknarstýrið fyri Fróðbiar sóknar kommunu.

Heim av Eystlandinum.

Langanes 17.000, Vágoy 6.000, Nelly 40 skippund.

Eiríkur jallur

kom aftur leygarkvöldið við 5 kólum.

T. B.—K. í.

Sunnudagin spældu T. B. og K. í Klakksvík — úrslitið varð, at T. B. vann 3—1.

Til Bækkenmaaleren.

En S.A.-Mands Besværligheder for Brylluppet.

En S.A.-Mand i Bayern vilde for nylig gifte sig og bad derfor, som Forskrifterne kræver, sin sin Chef om Tilladelse. For at spare unødvendig Skriven frem og tilbage vedlagde han alle de Beviser, han kunde fremskaffe, og som kunde bevise, at bande han og Bruden var af ren arisk Afstamning. — Saa langt man kunde naa tilbage, var der ikke en eneste Draabe Jødeblod at opspore. — Alt skulde snæledest være i den bedste Orden, det hele vilde klappe. — Han blev imidlertid belært om noget andet.

Fra Racekontrollkontoret modtog han nemlig følgende Skrivelse:

»Erede Partifælle!

Man anmoder Dem om at fremskaffe en Lægeerklæring om Deres Frokens Forlovedes Bækkenmaal, for at hendes Fødedygtighed kan konstateres. Først derefter kan tages endelig Stilling til Deres Ansøgning.»

Det drejer sig ikke om en Spøg. Det er bitter Alvor. I det tredje Rige er Kvinden, der er fratreget alle politiske Rettigheder, kun en Fødemaskine til Produktion af Soldater. Ovenstaaende Skrivelse burde ophænges i Plakatform i alle Kulturlande.